

Departementene

Strategi

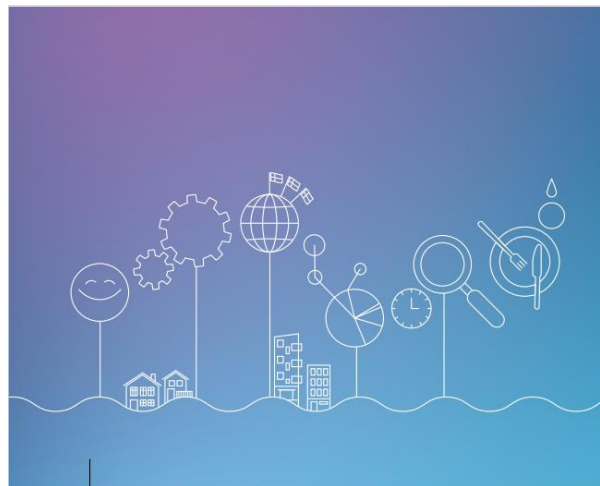
Nasjonal livskvalitetsstrategi

Fra måling til politikkutforming 2025–2030

Nasjonal livskvalitetsstrategi

Digital lunsj 9. september 2025

FHI v/ *Ragnhild Bang Nes*

Departementene

Strategi

Nasjonal livskvalitetsstrategi

Fra måling til politikkutforming 2025–2030

Oppsummering

Nasjonal livskvalitetsstrategi er forankret i Folkehelsemeldingen Meld. St. 15 (2022–2023). Målet med strategien er å vise retningen for hvordan vi kan gå fra dagens målinger av befolkningens livskvalitet til å utvikle politikk som i større grad kan ta hensyn til det som er viktig for god livskvalitet. Med Nasjonal livskvalitetsstrategi ønsker regjeringen også å legge til rette for utjevning av sosiale forskjeller i livskvalitet.

Selv om Norge har en befolkning med gjennomgående god livskvalitet, er den ujevnt fordelt og for noen grupper går utviklingen i feil retning. Personer med lav utdanning, med økonomiske vansker, som er arbeidsløse, har psykiske plager eller nedsatt funksjonsevne, deler av innvandrerbefolkningen, samer samt LHBTQ+, har lavere livskvalitet enn befolkningen for øvrig. Det er behov for en jevnere fordeling av livskvalitet på tvers av befolkningsgrupper. Det er likeledes behov for en sterkere og tydeligere innsats for å bekjempe klimaendringer, hindre tap av biologisk mangfold og følge opp bærekraftsmålene. Dette er viktig for livskvaliteten til både nåværende og fremtidige generasjoner.

Strategien beskriver de viktigste innsatsområdene for å nå målene. Den tar for seg utarbeidelse av et system for regelmessige og helhetlige nasjonale, regionale og lokale målinger av befolkningens livskvalitet. Den understreker betydningen av å utvikle indikatorer som kan brukes for å følge med på utviklingen og som kan legges til grunn for samfunns- og politikkutforming. Samtidig drøftes de utfordringer og spenninger som oppstår ved å legge til grunn indikatorer basert på livskvalitet som grunnlag for politikkutforming i kontrast til mer objektive mål.

Strategien omtaler forholdet til FNs bærekraftsmål, folkehelsearbeidet og forholdet mellom BNP og livskvalitet. Mulige virkemidler som omtales er livskvalitet inn i lovverket, ny temavelleder til utredningsinstruksen om helse og livskvalitet, betydningen av det tverrsektorielle eierskapet, forankring av livskvalitet i ulike meldinger og andre lands erfaringer med å bruke livskvalitet som supplerende mål på samfunnsutviklingen. Internasjonale erfaringer viser at politisk engasjement på høyt nivå er viktig i arbeidet med å bruke livskvalitet som del av grunnlaget for politiske beslutninger og tiltak. Regjeringen vil understreke at strategien er et første skritt på denne veien og skal følges opp av en handlingsplan som sikrer tverrsektorielt eierskap og oppfølging av innsatsområdene og anbefalingene som er beskrevet i kap. 7.

2.1 Mål for Nasjonal livskvalitetsstrategi

Med Nasjonal livskvalitetsstrategi ønsker regjeringen å legge grunnlaget for å utvikle mål og virkemidler for å sikre en samfunnsutvikling som legger til rette for like muligheter for et godt og meningsfullt liv og som sikrer en god og jevn fordeling av livskvalitet i befolkningen. Målet er at kunnskap fra målinger av livskvalitet i befolkningen, indikatorer for livskvalitet og kunnskap om hvordan livskvalitet fordeler seg i befolkningen i større grad skal benyttes i politiske beslutningsprosesser. Slik kan det utvikles tiltak som er mer i tråd med innbyggernes egne behov. Det kan igjen bidra til et mer rettferdig samfunn og et styrket demokrati.

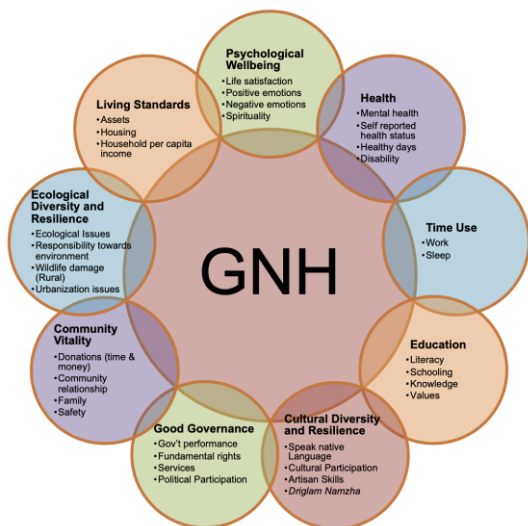
Med livskvalitet som mål **PÅ** samfunnsutviklingen
menes at livskvalitet skal være en indikator
på om vi er på rett vei

Med livskvalitet som mål **FOR** samfunnsutviklingen
menes hvilken vei vi skal gå

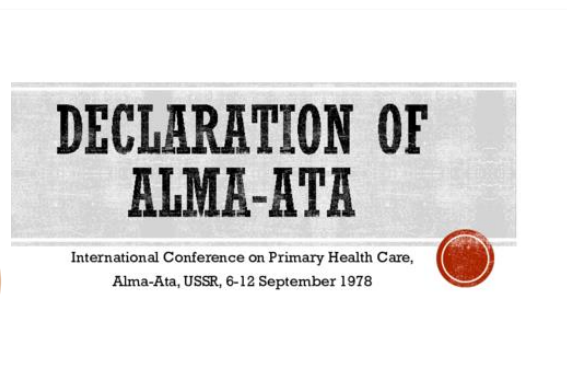

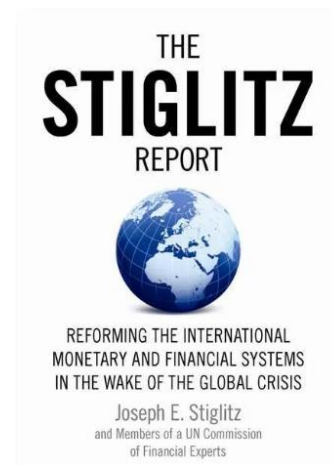
1971

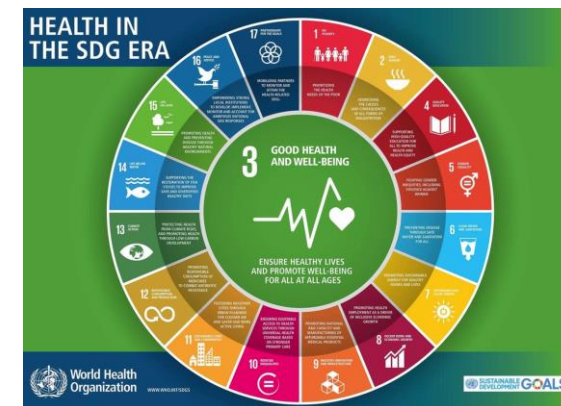
1986

1978

2009

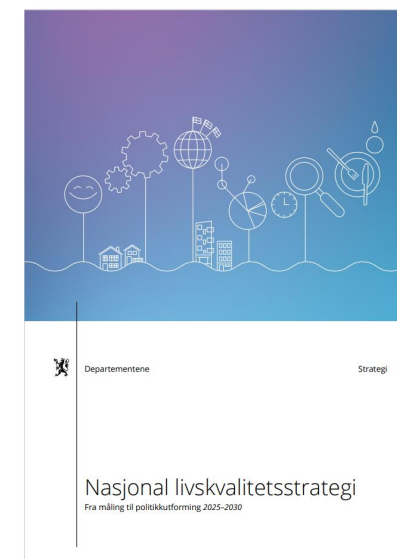
2015

2006

2011

2025

Initiativ	Tidspunkt	Betydning
Utjevningsspolitikk og sosial bærekraft	Lang tradisjon	Norsk velferdsmodell vektlegger likhet, deltakelse og sosial trygghet
Satsinger på psykisk helse (Opptrappingsplan)	1999	Normaliserte psykisk helse og livskvalitet som politiske mål
Nav og velferdspolitikk	2000-tallet	Flyttet oppmerksomhet mot mestring, deltakelse og inkludering.
Folkehelseloven	2012	Påla kommuner/fylker å arbeide systematisk med helse og trivsel
Folkehelsemeldingene	2013, 2015, 2019	Gradvis vektforskyvning fra sykdom → livskvalitet, mestring og deltakelse.
Rapporten Gode liv i Norge	2016	Første brede gjennomgang
Anbefalinger for nasjonalt målesystem	2018	Foreslo indikatorer og struktur for et målesystem. Ble direkte grunnlag for SSBs og FHIs undersøkelser.
SSB/FHI livskvalitetsundersøkelser	2020	Etablering av kunnskapsgrunnlag

LIVSKVALITET OG BNP PER PERSON I NORGE (1985-2023)

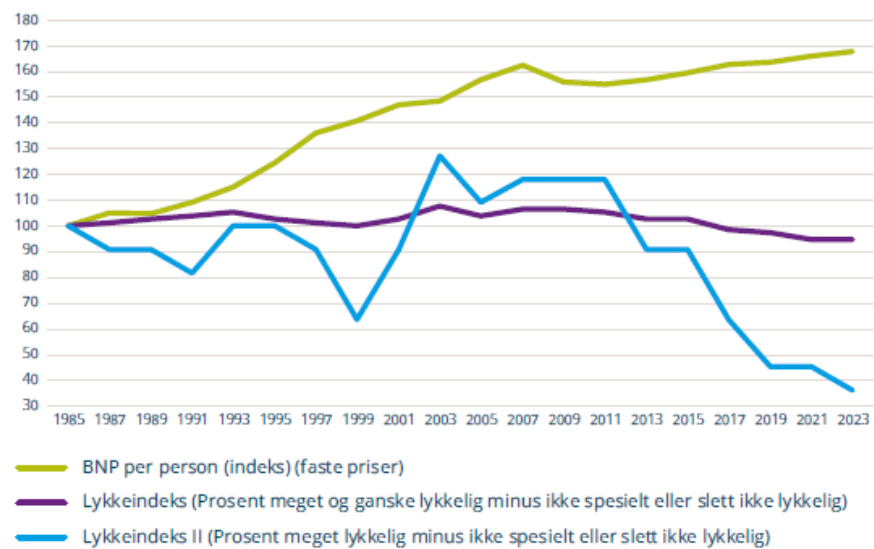

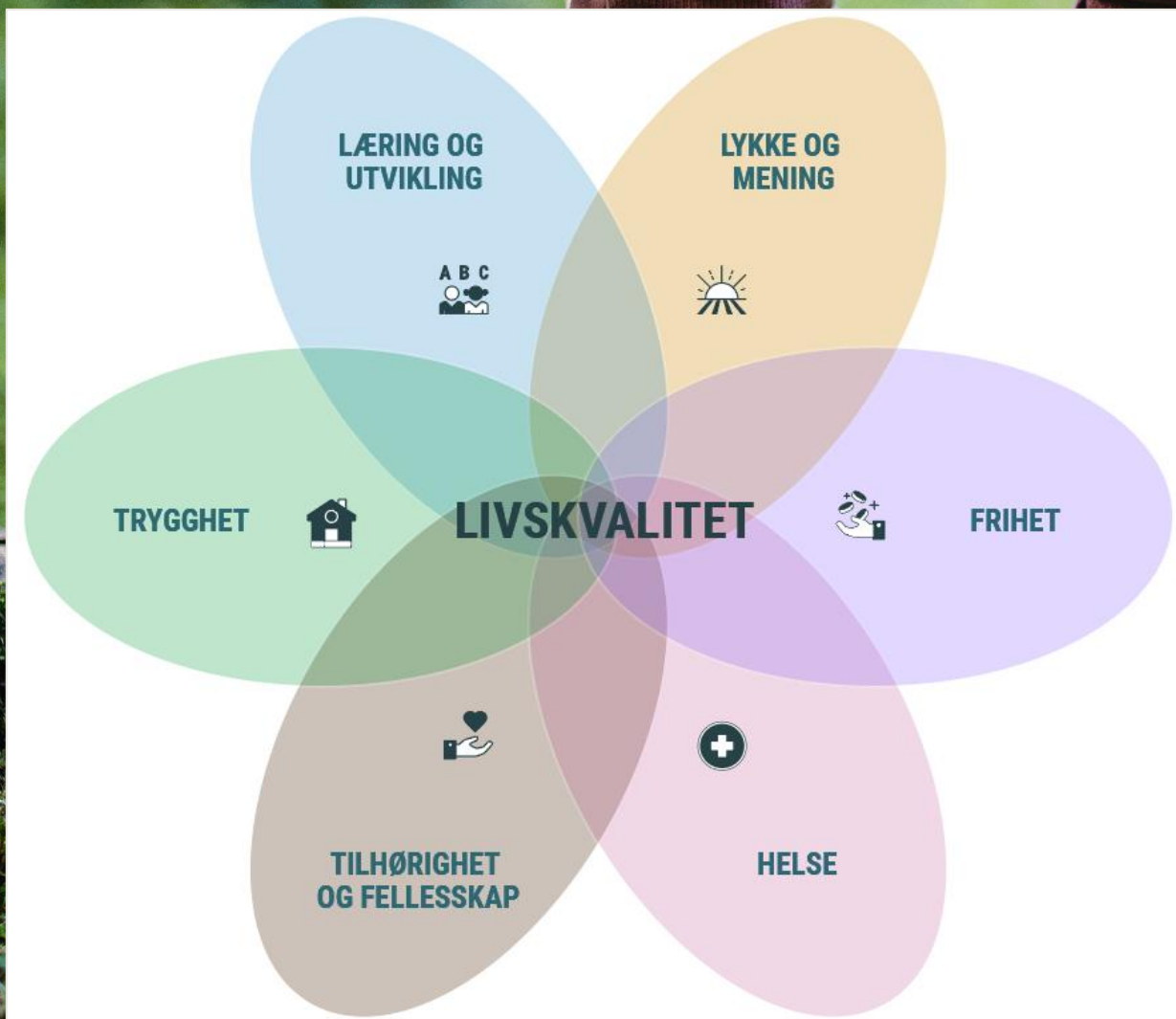
Photo by [ammar sabaa](#) on [Unsplash](#)

4,19

130

Photo by [Ramiro Pianarosa](#) on [Unsplash](#)

Livskvalitet

Anbefalinger for et bedre målesystem

Ragnhild Bang Nes, Thomas Hansen og Anders Barstad

Med sentrale bidrag fra
Joar Vittersø, Erik Carlquist og Espen Røysamb

Rapport
IS-2727

Figur designet av Thomas Bjørnskau

Tverrgående verdidimensjoner

Livskvaliteten må vurderes og avveies i forhold til disse tverrgående dimensjonene

**LIKHET OG
RETTFERDIG
FORDELING**

BÆREKRAFT

EKSEMPLER PÅ SUBJEKTIVE MÅL

Tilfredshet med livet

Optimisme for
fremtiden

Mening og mestring

Positive og
negative følelser

Engasjement

Opplevelse
av trygghet

Tilhørighet

Opplevelse av givende
sosiale relasjoner

RAMMER FOR OBJEKTIVE MÅL

Helse

Familie og andre
sosiale relasjoner

Arbeids- og
studiemiljø

Økonomi og
materiell situasjon

Bolig, nærmiljø
og trygghet

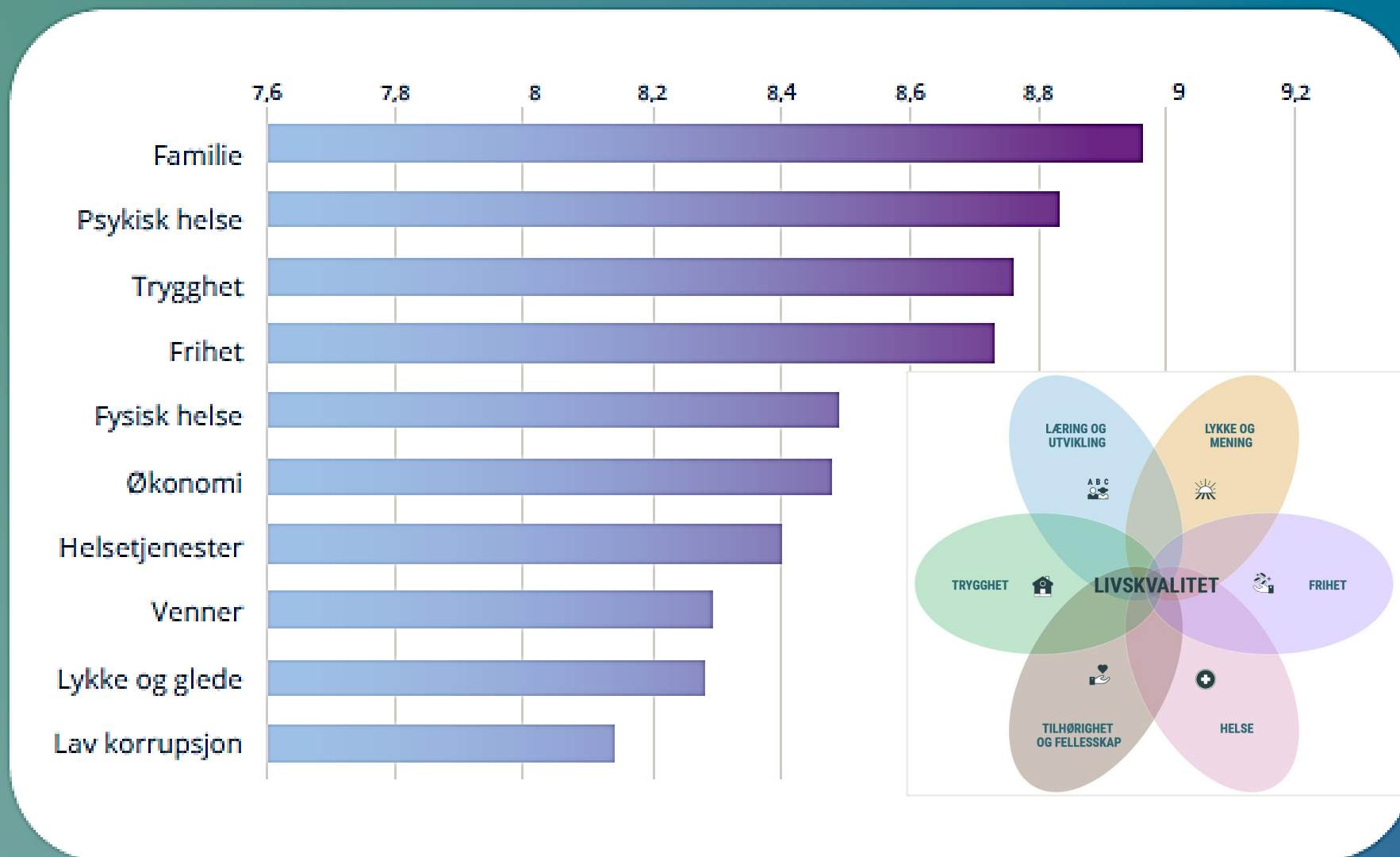
Samfunn og
rettigheter

Fritid og kultur

Kunnskap og
ferdigheter

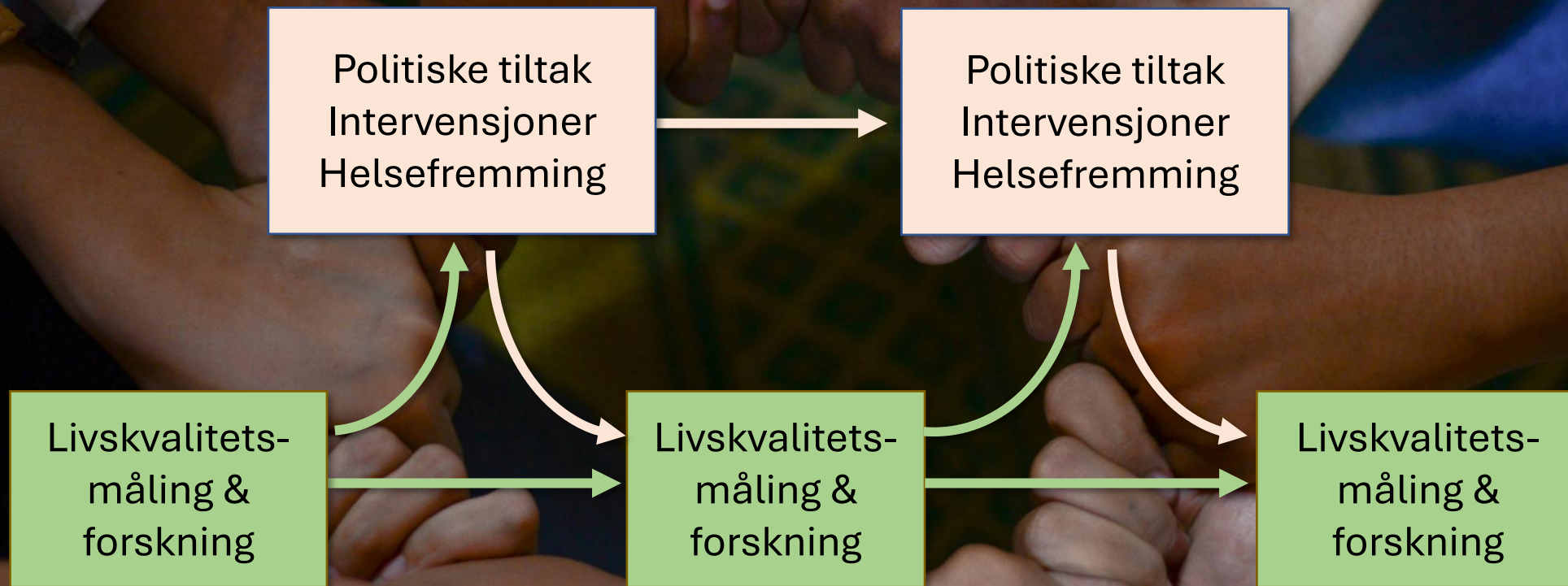
POLITIKK OG TILTAK

Figur 5. Høyest rangerte områder for folks liv (skår over 8)

Politikk basert på livskvalitetskunnskap

Livskvalitetsundersøkelsen 2024

Dokumentasjonsnotat

TALL
SOM FORTELLER

Sara Grimstad og Kristina Strand Støren

NOTATER / DOCUMENTS

2024/Q4

RAPPORT

2025

Folkehelseundersøkelsen i Oslo
2024: Fremgangsmåte og
utvalgte resultater

Forslag til et rammeverk for måling av livskvalitet i Norge

TALL
SOM FORTELLER

Anders Barstad, Thomas Bjørnskau og Elisabeth Rønning

RAPPORTER / REPORTS

2023/51

- Meldinger og proposisjoner til Stortinget
- Livskvalitets- og folkehelsemelding, bærekraftsmelding m.m.
- SSB-rapport om utvikling i livskvalitet
- Lovverk, forskrifter m.m.

**Eierskap
og politikk-
utforming**

**Utvikle
og samle
kunnskap**

**Evaluere og
korrigere**

Gjennomføre

- Livskvalitetskonsekvensvurderinger
- Evaluering av tiltak og politiske endringer

- Forskning og utvikling
- Livskvalitetsutfordringer i Norge
- Livskvalitetsmålinger og indikatorrammeverk
- Sektorrelevante analyser av livskvalitet

- Nasjonale forventninger
- Regelverksutvikling
- Veiledere til kommunene

LIVSKVALITET SOM SUPPLERENDE MÅL PÅ OG FOR SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Figur 7. Livskvalitet som supplerende mål på og for samfunnsutviklingen: Grep og virkemidler som kan føre til politikk- og budsjettprioriteringer

takk